

اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری
استان اردبیل

سیزدهمین همایش ملی علوم و مهندسی آبخیزداری ایران و سومین همایش ملی میانت از منابع طبیعی و محیط زیست 10 و 11 مهرماه 1397، دانشگاه محقق اردبیلی

بررسی مدل توزیع فراوانی گونه‌ها در منطقه کردان

پروانه عشوری^{1*}، جابر شریفی²، محمود گودرزی³

1 و * - نویسنده مسوول: استادیار پژوهشی، موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران، ashouri@rifr-ac.ir

2 - استادیار پژوهشی، بخش مرتع، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اردبیل، ایران، sharifnia.j@gmail.com

3 - کارشناس ارشد پژوهشی، موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران، goudarzi@rifr-ac.ir

چکیده

اطلاعات حاصل از تنوع پوشش گیاهی در حلال مسائل بوم‌شناسی همانند حفاظت بیولوژیکی و مدیریتی منابع طبیعی مفید می‌باشد و با ارزیابی اطلاعات حاصل از تنوع زیستی می‌توان روند تغییرات آینده اکوسیستم را پیش‌بینی کرد. الگوی توزیع فراوانی گونه‌ها می‌تواند خصوصیات یک جامعه را تا حد زیادی توصیف نماید و ساختار پیچیده یک اکوسیستم را تشریح نماید. در این تحقیق به منظور بررسی وضعیت تنوع زیستی مراتع کردان در استان البرز شاخص‌های ترسیمی تنوع زیستی (منحنی رتبه-وفور و مدل‌های توزیع فراوانی) بررسی شدند. نتایج نشان داد که در سایت کردان گونه‌ها با فراوانی متفاوت و به طور نامنظم توزیع شده‌اند. همچنین الگوی فراوانی گونه‌ها با توزیع سری هندسی بیش‌ترین تطابق را دارد که با توجه به آشفتگی‌های رخ داده در منطقه نظیر چرای دام و سابقه آتش سوزی، نشان دهنده وضعیت بحرانی منطقه می‌باشد. بنابراین برای حفاظت از تنوع زیستی منطقه مورد مطالعه، تصمیم‌گیران بایستی استراتژی‌های حفاظتی نظیر قرق سایت، جهت رفع آشفتگی تدوین نمایند تا بخش بزرگی از گیاهان حفظ شده و غنای گونه‌ای منطقه افزایش یابد.

واژگان کلیدی: تنوع زیستی، منحنی‌های رتبه-فراوانی، غالبیت-تنوع، مدل وفور-گونه، توزیع هندسی.

1- مقدمه

به منظور حفاظت، احیاء و بهره برداری پایدار از منابع طبیعی و تنوع زیستی می‌باید برنامه عملیاتی حفاظت و بهره‌برداری پایدار از تنوع زیستی زیست‌بوم‌ها تدوین گردد. برای نیل به این اهداف بررسی و ارزیابی تنوع زیستی اکوسیستم‌ها امری ضروری است. چرا که شاخص‌های تنوع زیستی ابزاری هستند که به کمک آن‌ها می‌توان به ارزیابی و بررسی وضعیت اکوسیستم‌ها پرداخت. در تأیید ایرادات وارد به شاخص‌های عددی تنوع زیستی (یکنواختی، غنا و تنوع گونه‌ای)، تشریح